

A Nemzeti Pedagógus Kar állásfoglalása a Nat-tervezetről

A most megjelent Nat-tervezet olyan alaptantervet vázol fel, amely nem dobja sutba a magyar köznevelés múltjának és jelenének értékeit, sokkal inkább az ezekben rejlő fejlődési, fejlesztési potenciálra igyekszik építeni. **Mint vezérelv, mint mag arra is alkalmas, hogy a különböző indíttatással, különböző szemlélettel felmerülő ötleteket egy csomópont köré integrálja, és azok között szerves kapcsolatot teremtsen.**

A megfogalmazott célok alapján a **tervezet emberképe ideális**. Ugyanakkor nem derül ki, hogy konkrétan mik azok a kimeneti mutatók, amelyeket a magyar köznevelésnek a jövőben el kell érnie általános iskola, érettségi, szakképzés és művészetoktatás tekintetében.

Az NPK által is sokszor jelzett változtatási szükségleteket leginkább az aktív tanulásról szóló rész fogalmazza meg (1.3.1.). Félő azonban, hogy a kimeneti célok és követelmények e célokhoz igazítása nélkül ez a kétség kívül előre mutató és kívánatos szemlélet csak ellentmondásokat okozó párhuzamosságot eredményez.

Többletként jelenik meg az óvoda- iskola átmenetnél a felkészítő évfolyam önkéntes választásának a lehetősége, ami az óvodai rendszer változatlanul hagyása és rugalmas beiskolázás mellett támogatható.

Fontos, hogy a különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében az új Nat kihangsúlyozza, hogy a felelősség nem kizárólag a gyermeket nevelő pedagógusé. A megfelelő fejlődéshez azonban elegendő személyi feltételre is szükség van.

A Nat-tervezet csökkenti az óraszámokat és ezzel talán a tanulói terheket is. A csökkenés ugyanakkor nem tűnik számottevőnek, nem éri el azt a mértéket, amelyet az iskolák többségében vártak. A szabad órakeret csökkenése miatt nem látszik pontosan, hogy hogyan valósulhat meg a tervezet szerinti emelt szintű képzési forma.

A digitális kompetencia fejlesztése vitathatatlanul fontos ugyanakkor sokkal célravezetőbb lenne új tantárgy, új óra helyett a digitális eszközök használatát, a bennük rejlő módszertani és fejlesztési lehetőségeket tantárgyközi módon megjeleníteni.

Nehezen elképzelhető, hogy egy 2019. szeptemberi bevezetés esetén a nevelőtestületek valóban átgondoltan és szakmailag megalapozottan készítsék el helyi tanterveiket, és még valószínűtlenebb, hogy ennyi idő alatt az új célokkal azonosuljanak. A valódi megvalósításhoz szükséges kellő idő biztosítása nélkül az új Nat minden értéke csupán írott szó marad. **Sokkal több időre, és sokkal több erőforrásra, sőt a pedagógus-szerepek hosszú távú, stratégiai újragondolására van szükség ahhoz, hogy az új Nat valóban előrelépést jelentsen.**

Jól látszik, hogy bár az új Nat nem hoz paradigmaváltást a magyar köznevelésben, megteszi annak irányába az első nagyon fontos lépéseket, miáltal lehetségessé válik, hogy 2030-ra valóban elérjük a célt. **A paradigmaváltás szándéka látszik és üdvözlendő.** Féltő azonban, hogy a konkrét és egyértelmű célok, a pontosan kijelölt elérési utak és az elérés feltételeit következetesen biztosító megvalósítás nélkül ez a rendkívül értékes munka hiábavalóvá válik.